

Категорія справи № 756/1529/15-ц: Цивільні справи (до 01.01.2019); Позовне провадження; Спори, що виникають із договорів; Спори, що виникають із договорів позики, кредиту, банківського вкладу.

Надіслано судом: не визначено. Зареєстровано: 06.07.2018. Оприлюднено: 06.07.2018.

Дата набрання законної сили: 27.06.2018

Номер судового провадження: не визначено

Верховний
Суд

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

27 червня 2018 року

м. Київ

Справа № 756/1529/15-ц

Провадження № 14-242цс18

Велика Палата Верховного Суду у складі:

судді-доповідача Лященко Н. П.,

суддів Антонюк Н. О., Бакуліної С. В., Британчука В. В., Гудими Д. А., Данішевської В. І., Кібенко О. Р., Лобойка Л. М., Прокопенка О. Б., Саприкіної І. В., Ситнік О. М., Ткачука О. С., Уркевича В. Ю., Яновської О. Г.,

розглянувши в порядку спрощеного позовного провадження касаційну скаргу ОСОБА_3 на ухвалу Апеляційного суду м. Києва від 5 квітня 2017 року (судді Соколова В. В., Борисова О. В., Ратнікова В.М.) у цивільній справі за позовом ОСОБА_3 до Товариства з обмеженою о відповідальністю «Лізинг ІТ-СПВ», Приватного акціонерного товариства «Лізинг інформаційних технологій» про стягнення заборгованості,

ВСТАНОВИЛА:

У лютому 2015 року ОСОБА_3 звернувся до суду з позовом до Товариства з обмеженою о відповідальністю «Лізинг ІТ-СПВ» (далі - ТОВ «Лізинг ІТ-СПВ»), Приватного акціонерного товариства «Лізинг інформаційних технологій» (далі - ПрАТ «Лізинг ІТ») про солідарне стягнення заборгованості з виплати відсоткового доходу за облігаціями на загальну суму 121 тис. 910 грн.

На обґрунтування своїх вимог ОСОБА_3 зазначив, що він є власником облігацій у кількості 600 штук, емітентом яких є ТОВ «Лізинг ІТ-СПВ». Згідно з проспектом емісії іменних відсоткових забезпечених облігацій ТОВ «Лізинг ІТ-СПВ» (далі - Проспект емісії) виплата відсоткового доходу повинна проводитися кожні три місяці. Емітент не виконав зобов'язання щодо виплати відсоткового доходу за 11-14-відсоткові періоди на його користь. За умовами проспекту емісії солідарну відповідальність за невиконання зобов'язань разом з емітентом несе ПрАТ «Лізинг ІТ».

Рішенням Оболонського районного суду міста Києва від 28 липня 2015 року позовні вимоги ОСОБА_3 задоволено частково, стягнуто в солідарному порядку з ТОВ «Лізинг ІТ-СПВ» та ПрАТ «Лізинг ІТ» суму заборгованості з виплати відсоткового доходу за 11-14-відсоткові періоди включно у загальному розмірі 112 тис. 188 грн. У задоволенні решти вимог відмовлено. Вирішено питання щодо розподілу судових витрат.

Рішення суду першої інстанції мотивоване тим, що позивач довів той факт, що він є власником облігацій у кількості 600 штук. Виплата відсоткового доходу відповідачем ТОВ «Лізинг ІТ-СПВ» проводилася лише до 10 відсоткового періоду включно, що не заперечувалося представниками сторін. Місцевий суд вважав доведеним той факт, що емітент має заборгованість перед позивачем по виплаті відсоткового доходу за 11-14-відсоткові періоди включно.

Ухвалою Апеляційного суду м. Києва від 5 квітня 2017 року рішення суду першої інстанції скасовано, провадження у справі закрито, оскільки справа не підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Суд апеляційної інстанції зазначив, що ОСОБА_3 заявив вимоги кредитора в ході ліквідаційної процедури, а тому його права підлягають захисту в порядку господарського судочинства.

У квітні 2017 року ОСОБА_3 подав до Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ касаційну скаргу, в якій, посилаючись на порушення норм процесуального права та неправильне застосування норм матеріального права, просить скасувати ухвалу апеляційного суду, а справу передати до апеляційного суду для продовження розгляду, посилаючись на неправильне застосування судами норм матеріального права та порушення норм процесуального права.

Касаційну скаргу вмотивовано тим, що в апеляційного суду не було підстав для закриття провадження у справі, оскільки рішення суду першої інстанції було ухвалено раніше, ніж порушено процедуру банкрутства. А також чинним законодавством не передбачено такої підстави припинення поруки, як порушення ліквідаційної процедури.

Крім того, ОСОБА_3 зазначає, що прийняття господарським судом постанови про визнання підприємства банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури не припиняє зобов'язальних правовідносин сторін, не звільняє боржника від відповідальності за невиконання ним грошового зобов'язання та не припиняє дію договорів поруки.

15 червня 2017 року ухвалою судді Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ відкрито касаційне провадження у справі та витребувано її матеріали.

У липня 2017 року від ТОВ «Лізинг ІТ-СПВ» надійшли заперечення на касаційну скаргу, в яких товариство зазначало, що апеляційний суд правомірно заклав провадження у справі, оскільки права позивача підлягають захисту в порядку господарського судочинства.

ПрАТ «Лізинг ІТ» не скористалось своїм правом на подання до суду відзиву (заперечень) на касаційну скаргу, своїх заперечень щодо змісту і вимог касаційної скарги до касаційного суду не направило.

Відповідно до підпункту 4 пункту 1 розділу XIII «Перехідні положення» Цивільного процесуального кодексу України (далі - ЦПК України) в редакції Закону України від 3 жовтня 2017 року № 2147-VIII «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» касаційні скарги (подання) на судові рішення у цивільних справах, які подані і розгляд яких не закінчено до набрання чинності цією редакцією Кодексу, передаються до Касаційного цивільного суду та розглядаються спочатку за правилами, що діють після набрання чинності цією редакцією Кодексу.

Згідно зі статтею 388 ЦПК України судом касаційної інстанції у цивільних справах є Верховний Суд.

19 квітня 2018 року справу отримав Касаційний цивільний суд у складі Верховного Суду.

Відповідно до частини шостої статті 403 ЦПК України справа підлягає передачі на розгляд Великої Палати Верховного Суду у всіх випадках, коли учасник справи оскаржує судові рішення з підстав порушення правил предметної чи суб'єктної юрисдикції.

Верховний Суд у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного цивільного суду ухвалою від 30 травня 2018 року передав справу на розгляд Великої Палати Верховного Суду з підстав порушення правил предметної юрисдикції.

Ухвалою Великої Палати Верховного Суду від 12 червня 2018 року зазначену справу прийнято до провадження та призначено до розгляду в порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення учасників справи за наявними в ній матеріалами (у письмовому провадженні).

Згідно з положенням частини другої статті 389 ЦПК України підставами касаційного оскарження є неправильне застосування судом норм матеріального права чи порушення норм процесуального права.

Заслухавши доповідь судді, перевіривши наведені в касаційній скарзі доводи в межах підстав оскарження, встановлених частиною шостою статті 403 ЦПК України, Велика Палата Верховного Суду дійшла висновку, що касаційна скарга підлягає задоволенню з огляду на таке.

Скасовуючи рішення про солідарне стягнення заборгованості з боржника і поручителя та закриваючи провадження в справі, суд апеляційної інстанції виходив з того, що ухвалою Господарського суду м. Києва від 24 лютого 2016 року порушено провадження у справі про банкрутство ТОВ «Лізинг ІТ-СПВ» та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів. Згідно з положеннями частини 4 статті 10 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» суд, у провадженні якого перебуває справа про банкрутство, вирішує усі майнові спори з вимогами до боржника. Позивач заявив вимоги кредитора в ході ліквідаційної процедури боржника, а тому його права підлягають захисту в порядку господарського судочинства.

Зазначені висновки апеляційного суду є помилковими з огляду на таке.

Суд розглядає цивільні справи не інакше як за зверненнями фізичних чи юридичних осіб, поданим відповідно до вимог ЦПК України, у межах заявлених ними вимог і на підставі доводів, поданих сторонами та іншими особами, які беруть участь у справі (частина перша статті 11 ЦПК України у редакції чинній на час ухвалення судового рішення).

Відповідно до вимог статті 303 ЦПК України (якою керувався суд і яка була чинною на час ухвалення судового рішення) апеляційний суд перевіряє законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів апеляційної скарги та вимог, заявлених в суді першої інстанції.

При цьому суд апеляційної інстанції перевіряє законність рішення суду першої інстанції в межах тих обставин та подій, які мали місце під час розгляду справи судом першої інстанції.

Судом встановлено, що провадження у справі про банкрутство ТОВ «Лізинг ІТ-СПВ» було порушено ухвалою Господарського суду м. Києва від 24 лютого 2016 року, цією ж ухвалою введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Отже, зазначена обставина не може бути підставою для скасування рішення суду першої інстанції, оскільки на час ухвалення цього рішення (28 липня 2015 року) її не існувало.

Відповідно до частини шостої статті 411 ЦПК України підставою для скасування судових рішень суду першої та апеляційної інстанцій і направлення справи для продовження розгляду є порушення норм матеріального чи процесуального права, що призвело до постановлення незаконної ухвали суду першої інстанції та (або) постанови суду апеляційної інстанції, що перешкоджають подальшому провадженню у справі.

Частиною тринадцятою статті 141 ЦПК України передбачено, що якщо суд апеляційної чи касаційної інстанції, не передаючи справи на новий розгляд, змінює рішення або ухвалює нове, цей суд відповідно змінює розподіл судових витрат.

Оскільки Велика Палата Верховного Суду не змінює судові рішення та не ухвалює нове, розподіл судових витрат не здійснюється.

Керуючись статтями 141, 258, 259, 400, 402-404, 411, 416 ЦПК України, Велика Палата Верховного Суду

ПОСТАНОВИЛА:

Касаційну скаргу ОСОБА_3 задовольнити.

Ухвалу Апеляційного суду м. Києва від 5 квітня 2017 року скасувати, а справу направити до цього ж апеляційного суду для продовження розгляду.

Постанова набирає законної сили з моменту її прийняття, є остаточною та оскарженню не підлягає.

Суддя-доповідач Н.П. Лященко Судді: Н.О. Антонюк Л.М. Лобойко С.В. Бакуліна О.Б. Прокопенко В.В. Британчук І.В. Саприкіна Д.А. Гудима О.М. Ситнік В.І. Данішевська О.С. Ткачук О.Р. Кібенко В.Ю. Уркевич О.Г. Яновська